

ROMELEÅSEN & SJÖLANDSKAPET I SKÅNE

Slottsslingan

EN RESA BLAND SLOTT OCH GÅRDAR I SÖDRA SKÅNE

INNEHÅLL

Västra slingan

1. Svedala	4
2. Aggarps kvarn	5
3. Ullbergskroken	6
4. Lindholmens borgruin	7
5. Börringekloster	8
6. Grönalund	9
7. Gabeljung	10
8. Grönby mölla	11
9. Havgårdssjön	12
10. Kungsbacken	13
11. Hunnerödsmosse	14
12. Näsbyholm	15
13. Skurup	16
14. Svaneholm	17
15. Häckeberga	18
16. Allmänningen-Häckeberga fälad	19
17. Genarp	20
18. Toppeladugård	21
19. Hyby/Hybyhage	22
20. Torup	23
21. Bokskogen	24
22. Roslätt	25
23. Bökeberg	26

Östra slingan

24. Veberöd	27
25. Väderkullen och Romeleklint	28
26. Björnstorp	29
27. Dörröds fälad	30
28. Humlarödshus fälad	31
29. Simontorp	32
30. Ramnakullabackarna	33
31. Skönabäck	34
32. Slimminge	35
33. Rydsgård	36
34. Skårby	37
35A. Krageholm	38
35B. Krageholmssjön	39
36. Sövestad	40
37. Snogeholm	41
38. Sövdeborg	42
39. Sövde	43
40. Storkhägnen vid Karups Nygård	44
41. Ilstorps kyrka	45
42. Klingavålsån	46
43. Kumlatofta	47
44. Everlöv	48
45. Kulturens Östarp	49
46. Veberöds Ljung	50

Karta över hela Slottsslingan hittar du på sidorna 52 och 53

Ansvarig utgivare: RÅSK. RÅSK står för Romeleås- och sjölandskapskommittén och har bildats av kommunerna Lund, Malmö, Sjöbo, Skurup, Svedala, Trelleborg, Ystad och Region Skåne. **Bilder:** PG Bentz, Richard Bergendahl, Per Blomberg, Albin Brönmark, Thomas Hansson, Bengt Håkansson, Per-Arne Johansson, Jan Johannesson, Karin Leeb Lundberg, Jessica Ljung, Nils-Erik Magnusson, Birgitta Nilsson, Peter Norén, Katarina Nilsson, Viveca Ohlsson, Anna-Margrethe Thagaard, Sjöbo kommun, Ingimage. **Omslagsbild:** Krageholm.

VÄLKOMMEN TILL SLOTTSSLINGAN

Romeleåsen och sjölandskapet i södra Skåne erbjuder mycket fina utflyktsmål med både natur och kultursevärdheter. Här har vi sammanställt två slingor som ger optimalt utbyte i form av upplevelser och vackra vägar. Beskrivningen börjar i Svedala, men rundturen kan lika väl börja på någon annan plats. De två delarna kan kombineras eller följas var för sig beroende på tid och intresse. I lugnt tempo tar varje delslinga 1–2 dagar och vill man prova hela slingan bör man avsätta 3 dagar för att inte behöva jakta. Övernattingsmöjligheter och matställen finns på flera ställen längs slingan. Varje delslinga är drygt 10 mil och hela slingan därmed ca 20 mil.

Det finns knappast något annat område i Sverige där det finns så många slott inom ett så begränsat område. Den gemensamma nämnaren för landskapet som passerar är att nästan all mark ägs av större gods och gårdar. Slotten och herrgårdarna sätter sin prägel med alléer, stora brukningsenheter, bokskogar, hagmarker samt ståtliga byggnader och parker. Totalt passerar 1 fornborg, 4 medeltida borgar, 4 borgruiner, 7 slott från 1700- och 1800-talet samt, ett flertal stora gårdar. Dessutom passerar 8 medeltida kyrkor och 4 väderkvarnar. Landskapet bjuder också på mycket stora naturvärden och under rundturen kan man besöka 8 naturreservat samt ett stort antal områden som godsen bevarat av eget intresse.

Biltrafik och parkering

På allmänna vägar är biltrafik tillåten. Vissa av de föreslagna vägsträckorna på slingan är enskilda och här är det upp till markägaren att tillåta motortrafik. Här kan dock inträffa förändringar och besökare får vara beredda på omvägar för att återkomma på slingan. Ett motorfordon får parkeras vid sidan av vägen om det inte orsakar skada eller hindrar passerande trafik. Fordonet får aldrig köras vid sidan av vägen på stigar, åkermark eller skogsmark som kan ta skada. Var därför mycket försiktig då bilen skall parkeras och använd helst alltid markerade parkeringsplatser.

Cykla slingan

Det bästa sättet att uppleva landskapet är med cykel då alla ljud och dofter kan uppfattas. Dessutom kan du stanna när som helst och undersöka saker vid sidan av vägen. Vägarna som valts är inte särskilt trafikerade och lämpar sig väl för cykling. Med cykel tar dock färden längre tid och med stopp på de intressanta platserna bör 2–3 dagar per slinga, eller 4–5 dagar för hela slingan, avsättas. Tänk på att det finns möjlighet att ta cykeln på Pågatåget till Svedala och Skurup.

Romeleåsen & Sjölandskapet

För mer information: www.romeleasen.se. **Region Skåne:** Tel 044-309 30 00, www.skane.se.
Lunds kommun: Tel 046-35 50 00, www.lund.se. **Lunds turistbyrå:** Tel 046-35 50 40. **Malmö stad:** Tel 040-34 10 00, www.malmo.se. **Malmö turistbyrå:** Tel 040-34 12 00. **Sjöbo turistbyrå:** Tel 040-34 272 01, www.sjobo.se. **Skurups turistbyrå:** Tel 0411-53 60 58, www.skurup.se. **Svedala kommun:** Tel 040-34 40 80 00, www.svedala.se. **Trelleborgs turistbyrå:** Tel 0410-533 22/533 23/533 20, www.trelleborg.se. **Ystads kommun:** Tel 0411-57 70 00, www.ystad.se. **Ystads turistbyrå:** Tel 0411-57 76 81, www.ystad.se.

1. SVEDALA

Svedalas utveckling har präglats av jordbruket, järnvägen, Sockerbruket och tegel.

Svedalas äldsta delar är där Svedala kyrka ligger idag. Redan på 1200-talet fanns här en stenkyrka. Järnvägen mellan Malmö och Ystad, "Grevebanan", byggdes på 1870-talet och Svedalas centrum flyttade från kyrkan till järnvägsstationen. De stora godsens satsade pengar i järnvägsbygget som var viktig för transportererna i jordbruket. År 1882 började Åbjörn Andersson tillverka jordbruksmaskiner på samma plats som kommunens största industri, Sandvik Rock Processing, finns idag. År 1894 byggdes Sockerbruket i Svedala för de goda kommunikationerna och tillgången till vatten vid Sege å. Tegelarkitektur från sekelskiftet präglar Svedala tätort. I Svedala fanns ett försökstegelbruk och mellan 1904 och 1972 fanns också en tegelmästaresskola här. Goda exempel på tegelarkitektur finns i affärsfastigheter, enklare bostadshus och ståtliga patriciervillor. Pågatågstationen i Svedala ligger centralt och Skåneleden går genom samhället.

Koordinater
Latitud: 55.5089
Longitud: 13.2371

2. AGGARPS KVARN

Aggarps kvarn syns vida omkring i det öppna odlingslandskapet söder om Svedala.

Aggarps kvarn är en sk holländare som stod färdigbyggd år 1896. Kvarnen var i bruk fram till 1951. Lagom till kvarnens 100-årsdag 1996, genomgick Aggarps kvarn en omfattande renovering. Även den intilliggande mjölnarbostaden är renoverad, liksom trädgården. Aggarps kvarn och mjölnarbostad ägs av Svedala kommun.

Koordinater
Latitud: 55.4941
Longitud: 13.2367

VÄGBESKRIVNING

Kör under järnvägen, nära korsningen mellan Storgatan och Kyrkogatan och ta av mot vänster. Med Tegelbruksområdet på vänster sida är du strax ute på Södra infarten där skylten mot Aggarps kvarn leder dig in på Aggarpsvägen.

3. ULLBERGSKROKEN

Söder om Södra Lindholmens gård ligger en halvcirkelformad brant som kallas Ullbergskroken.

Nivåskillnaden mellan det småkuperade backlandskapet i söder och platån i norr är hela 30 meter och förstärks av lövstigen på sluttningen. Från stubbamöllan vid platåns kant har man vidsträckt utsikt över slättlandskapet i söder. Branten skapades när inlandsisen stoppades upp av moränmassor och bildade en skändmorän. Kringliggande ismassor har sedan dämt upp en issjö, där lermassor lämnats kvar ovanför branten. Nedanför har vattenströmmar sedan runnit och förstärkt nivåskillnaden. Äldre träd och en hel del sällsynta svamparter finns i området.

Koordinater
Latitud: 55.4733
Longitud: 13.2593

VÄGBESKRIVNING

Kör Aggarpsvägen tillbaka till Södra Infarten och tag till höger på väg 108. Strax tar du vänster på Elinedalsvägen. Vägen slingrar sig sedan vidare mot L Alstad. På vänster sida ute i åkerlandskapet finns en trädrad med den sällsynta naverlönnen. Detta är den enda vilda växtplatsen i landet och bladet på trädet ingår i Svedala kommuns kommunvapen. Strax ges vida utblickar över landskapet i söder och på vänster sida syns den trädklädda branten Ullbergskroken. Tag vänster i vägkorset mot Ugglarp och ca 400 meter längre fram finns det möjlighet att ställa bilen och undersöka sluttningen.

4. LINDHOLMENS BORGRUIN

Under tidig medeltid var Lindholmens borg en av de viktigaste försvarsanläggningarna i Skåne. Bara Kärnan i Helsingborg var större.

Lindholmen var en imponerande anläggning med dubbla vallgravar, murar och torn. Här skedde våldsamma kraftmätningar och här skrev historia med svärd och fjäderpenna när Lindholmen-traktaten skrevs under och utväxlades vid det stora mötet år 1395 som förebådade Kalmarunionen två år senare. Idag är Lindholmen en gräsbevuxen kulle mitt i ett idylliskt beteslandskap vid Börtingesjöns nordvästra strand. Området har ett rikt fågelliv som bjuder på överraskningar året om.

Koordinater
Latitud: 55.4969
Longitud: 13.2984

VÄGBESKRIVNING

Vägen fortsätter längs sluttningen fram till vägkorset i Domme. Tag till vänster mot Ugglarp och i nästa vägkors återigen till vänster mot Svedala. Vägen klättrar upp för branten och fortsätter fram till Norra Lindholmens gård med sina gamla alléer. Efter gården går en avtagsväg till höger mot Borgruinen. Följ vägen fram till det att Segeå korsas. Strax därefter ligger en parkering i skogsbyn som gör det möjligt att besöka Lindholmens borgruin.

5. BÖRRINGEKLOSTER

Slottet Börtingekloster ligger vackert vid Klosterviken, en vik av Börtingesjön.

Det nuvarande slottet är uppfört på 1700-talet efter ritningar av Carl Hårleman, en av sin tids mest tongivande arkitekter. Sedan dess har flera ombyggnader förändrat slottets utseende. På samma plats fanns på 1100-talet ett nunnekloster helgat åt jungfru Maria. På 1500-talet gjorde Fru Görvel Faddersdotter Sparre om klostret till ett världsligt residens. På samma plats uppfördes sedan det nuvarande Börtingekloster. Alldeles intill ligger Klosterviken, en grund slättsjö med rikt fågelliv där det finns goda chanser att se sällsynta arter. Svarttärnan, Svedalas kommunfågel, häckar här liksom brun kärrhök, pungmes, småfläckig sumphöna och trastsångare.

Koordinater
Latitud: 55.5067
Longitud: 13.3271

VÄGBESKRIVNING

Från Lindholmens borgruin fortsätter vägen norrut till Börtingekloster. Efter ett tag korsas järnvägen mellan Malmö och Ystad vid Norra Lindveds gård. Ca 400 meter längre fram nås väg E65 vid Fadderstorp. Intill vägen, innan vägkorset, växer två enorma ekar. Den vänstra är hela 6,7 meter i omkrets och därmed en av de 20 grövsta i Skåne. Tag av till höger mot Skurup och åk ca 300 meter på E65 fram till avtagsvägen, tag till höger mot Anderslöv. Börtingekloster passeras direkt efter avfarten.

6. GRÖNALUND

På sluttningen vid Grönalund växer en vacker bokskog med rik flora.

På våren täcks backarna av vitsippor med inslag av gulsippor, nunneört, svalört och ramslök. Fågelkören är talrik på våren med arter som bofink, lövsångare, grönsångare, koltrast och talgoxe. Längs vägen kan man se resterna av banvallen mellan Anderslöv och Börtinge. Kring sekelskiftet fanns en hållplats på järnvägen här vid Grönalund och en dansrotunda som var ett mycket populärt utflyktsmål för folk från trakten och för långväga resenärer från Trelleborg och Malmö. Intill Grönalund har en drygt 20 ha stor våtmark, Börtinge mad, anlagts. I anslutning till våtmarken finns en rastplats med information om Börtinge mad, Grönalund och dess omgivningar. Börtinge mad ger möjlighet att studera ett intressant och spännande fågelliv i våtmarksmiljö.

Koordinater
Latitud: 55.4692
Longitud: 13.3304

VÄGBESKRIVNING

Följ vägen söderut så nås Grönalund efter ca 4 kilometer. Först passeras södra Börtinge gård som ligger öppet på en lerig platå. Från S Börtinge gård fortsätter vägen söderut förbi en korsning mot Havgård. Vägen sluttar utför och rakt fram ses ett skogsområde som Grönalund. Parkering finns på höger sida intill en våtmark.

7. GABELJUNG

Gabeljung höjer sig över omgivande backlandskap och ger milsvid utsikt.

På höjden växer strövvänliga bokskogar och på den västra sluttningen finns en betesmark med flera kärr och småvatten. Backen är uppbyggd av isälvsmaterial från slutet av sista istiden och grusförekomsten har utvunnits i ett nu skogsplanterat grustag. Skogen vid Gabeljung är det sydligaste skogspartiet mot söderslätt och under höstens flyttfågelsträck samlas många skogslevande fåglar här innan de ger sig ut över slätten och Östersjön. Gabeljung kommer förmodligen från orden "gapa" och "ljung". Troligen har det en gång i tiden vuxit klockljung i trakten.

Koordinater
Latitud: 55.4599
Longitud: 13.3809

VÄGBESKRIVNING

Fortsätt fram till vägkorset söder om Grönalundsskogen, tag av till vänster mot Norra Grönby. Vägen följer en sluttning som utgör gräns mellan det mer storskaliga backlandskapet i norr och slättlandskapet i söder. Efter två kilometer nås landsvägen Anderslöv och Lemmeströ. Tag av till höger mot Grönby och direkt därefter till vänster in på Gabeljungvägen. Skogsområdet rakt fram är Gabeljung.

8. GRÖNBY MÖLLA

Norra Grönby ligger utspritt längs vägen och utgör en enklare tvillingby till kyrkbyn Södra Grönby som ligger några kilometer söderut.

På långt håll ser man en vädervärn sticka upp bland hussiluetterna i byn. Vädervärnen är av holländsk typ och uppfördes 1890. Kvarnvingarna stannade 1958 och kvarnen togs ur drift 1967. 1970 tog Norra Grönby mölleförening över kvarnen och började restaurera den. 1975 var kvarnen iordningställd och sommartid är den öppen för besökare och det sker guidningar.

Koordinater
Latitud: 55.4674
Longitud: 13.3692

VÄGBESKRIVNING

Från Gabeljung åker man tillbaka till Norra Grönby och fortsätter till höger, norrut mot Lemmeströ. I norra delen av Norra Grönby ligger Grönby mölla som en bevarad vädervärn.

9. HAVGÅRDSSJÖN

Havgårdssjön ligger vackert i backlandskapet omgiven av hagmarker och skogsdungar.

Havgårdssjön är sänkt i flera omgångar men är idag på sina ställen nästan 6 meter djup. Stranden kantas av smala vassbälten, smalkaveldun och säv. I sydöstra kanten sticker den markanta halvön Turestorpsö ut i sjön. På halvön syns resterna av en borganläggning från 1300-talet med sina höga borgkullar, murrester och vallar. Från borgkullen är det fin utsikt över sjön och omgivande landskap och under vår och höst är detta en utmärkt plats att studera flyttfåglar. Vintertid är chansen stor att få se örn eller andra rovfåglar vid sjön.

Koordinater
Latitud: 55.4780
Longitud: 13.3643

VÄGBESKRIVNING

Efter ca en kilometer förändras landskapet då Havgårdssjön uppenbarar sig i en sänka med vackert kuperade omgivningar. Uppe på krönet i allén finns en parkeringsficka varifrån det är ca 300 meter att promenera ner till sjön. Vägen passerar sedan sjökanten men det är svårt att få plats med bilen i vägkanten utan att hindra trafiken.

10. KUNGSBACKEN

På toppen av backarna, strax sydväst om Lemmeströ, ligger en hög kulle som liknar en bronsåldershög.

Här har legat en tegelmurad stormansborg som troligen tillkommit på 1200-talet. Borgen är jämnårig med den medeltida kyrkan i Lemmeströ, ca en km norrut. Av kyrkan återstår idag bara enstaka murrester sedan den flyttades till Börringe kyrkby. Från Kungsbacken har man en enastående utsikt över landskapet mellan Havgård, Lemmeströ och Börringe. Vintertid är Kungsbacken en bra plats att spana efter örn och andra rovfåglar.

Koordinater
Latitud: 55.4927
Longitud: 13.3735

VÄGBESKRIVNING

Fortsatt vidare över järnvägen och uppför backen till Kungsbacken som ligger på vänster sida.

11. HUNNERÖDSMOSSE

Området vid och kring Hunnerödsmosse är botaniskt mycket rikt och här finner man många sällsynta arter.

Den norra delen var in på 1700-talet slättermark. Vissa delar har odlats och använts för bete men under första delen av 1900-talet började mossen växa igen. Efter torvbrytning har det bildats torvgravar vars kalkrika vatten ger upphov till en speciell flora. Väster om kärret höjer sig backar som på gamla kartor benämns Bokebackarna. Dessa har en stor blomsterprakt från tidig vår till långt fram på hösten. I området finns också en minnessten rest efter stormen 1967. Hunnerödsmosse är naturreservat sedan 2010. Naturreservatet är mycket varierat med såväl riktigt torra backar med torrängsflora som mycket blöta marker nere i mossen.

Koordinater
Latitud: 55.4978
Longitud: 13.3897

Naturreservat eller angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Fortsätt mot Lemmeströ. Ca 200 meter längre fram finns en avtagsväg mot Gärdslov till höger. 300 meter längre fram går vägen in i skogen med en hög bokskogsklädd höjd på vänster sida. En mindre parkeringsplats finns direkt efter höjden där en markväg går in i skogen.

12. NÄSBYHOLM

Näsbyholms säteri ligger högt på en kulle i ett annars platt slättlandskap som till stora delar är gammal sjöbotten.

Här fanns fram till 1800-talets sjösänkning en av Skånes största sjöar. Området är fortfarande fuktigt och under våren översvämmas stora områden vilket drar till sig mycket fågel. Vintertid är här goda möjligheter att se örnar och andra rovfåglar. Delar av sjön håller på att restaureras och kommer ytterligare att berika fågellivet. Säteriet ingår i en herrgårdsanläggning med anor från medeltiden. Huvudbyggnaden förstördes vid en brand på 1950-talet men har återuppförts och inrymmer delar av det äldre slottet.

Koordinater
Latitud: 55.4682
Longitud: 13.4605

Naturreservat eller angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Fortsätt mot Gärdslov. Ca 300 meter längre fram passeras en paraplybok intill vägen på höger sida. Förr fanns här många paraplybokar och skogen kallas allmänt för Paraplyskogen. Idag är detta det ena av två kvarvarande träd. En bit längre fram passeras järnvägen och vägen fortsätter till vägkorset strax innan Gärdslov. Ta av vänster vid skylt Näsbyholm 1 km. Fortsätt några hundra meter och sedan höger genom allén mot Näsbyholms säteri. Då säteriet är privat egendom visas hänsyn vid genomfarten. Följ vägen längs sjön. Här finns utsiktsplats och parkering.

13. SKURUP

Stationssamhället Skurup växte fram i samband med järnvägens tillkomst i slutet av 1800-talet.

Många av husen från denna tid är byggda i den tidstypiska tegelarkitektur som ger sin karaktär åt samhället. En bit norr om järnvägen strålar fem vägar samman och här hittar vi också den gamla skolan. Den trelängade korsvirkesgården Munkaholmsgården är en av de äldsta byggnaderna som bevarats i samhället. Under 1900-talet och främst på 1960- och 1970-talen expanderade Skurup med villabebyggelse. Vid norra utfarten mot Malmö finns bland annat flera välbevarade funkishus. Samhället är centralort i Skurups kommun och har de flesta serviceinrättningar och affärer. Nordost om samhället ligger Johannamuséet som visar gamla fordon, bruksföremål, leksaker och Sveriges äldsta bil. Café och butik 0411-42780.

Koordinater
Latitud: 55.4830
Longitud: 13.5000

VÄGBESKRIVNING

Efter att ha passerat säteriet fortsätter vägen till en korsning, sväng vänster. Vid nästa vägskäl tag till vänster mot Skurup.

14. SVANEHOLM

Renässansborgen Svaneholms slott ligger vackert på en halvö och speglar sig i Svaneholmssjön.

Borgen är uppförd som en kringbyggd borggård ca 1530 och under 1700-talet påbyggd i barockstil med flera våningar på landsidan. Idag inrymmer borgen restaurang och museum och i slottsparken hålls ofta konserter och bröllop. Det finns en trevlig promenadstig runt sjön och det går också att hyra roddbåt och ge sig ut och fiska (hyrs i museet där även fiskekort kan köpas). Passa också på att besöka Svaneholms visningsträdgård, som uppförts och sköts av Skurup-Söderslättis Trädgårdsförening. År 2001 påbörjades anläggningen av trädgården som en gång tillhörde Svaneholms trädgårds-mästarbostad. Denna försvann någon gång i början av 1960-talet. Trädgården är nu alltid öppen för allmänheten, utan avgift, tack vare föreningens ideella arbete.

Koordinater
Latitud: 55.5006
Longitud: 13.4780

Folder finns för området.

Naturreservat eller angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Fortsätt rakt genom samhället till norra infarten. På backen till höger finns ett mindre naturreservat som kan besökas via avfart till höger efter samhället. Kör sedan på E65 och fortsätt mot Malmö en kort bit till avtagsvägen mot Svaneholm. I trafikplatsen kommer ytterligare en avfart mot Svaneholm. Slottet ligger ca 400 meter längre fram.

15. HÄCKEBERGA

Häckebergaområdet är ett populärt utflyktsmål där många parkeringsplatser och informationstavlor gör det lätt att komma ut i markerna.

Häckeberga slott ligger vackert på en ö i Häckebergasjön. Här drivs idag hotell och restaurangverksamhet. Slottet är inte öppet för visning och holmen är i övrigt privat område. Sjön omges av mycket gamla strandskogar som på sina ställen ger karaktär av urskog med enorma gamla träd, kullfallna stammar och frodig markvegetation. Området är mycket viltrikt och chansen att få se hjortdjur då man rör sig i markerna är stor. Hela området är naturvårdsområde med tre insprängda naturreservat.

 Naturreservat eller angränsar till naturreservat.

Koordinater
Latitud: 55.5804
Longitud: 13.4291

Folder finns för området.

VÄGBESKRIVNING

Från Svaneholm fortsätter landsvägen österut. Ett par hundra meter längre fram finns en avtagsväg till vänster mot Häckeberga. Tag denna om du vill åka den västra rundan. Vill du åka den stora rundan så fortsätt rakt fram mot Slimminge. Mot Häckeberga slingrar sig vägen i ett varierat backlandskap med små gårdar. Nällevad passeras. Vid nästa vägskäl står det Häckeberga 7 till höger. Strax passerar vägen in i Häckeberga Naturvårdsområde. Fortsätt vägen rakt fram mot Häckeberga slott.

16. ALLMÄNNINGEN – HÄCKEBERGA FÄLAD

Öster om Genarp höjer sig Romeleåsen och på dess sluttning ligger en större betesmark som kallas Allmänningen.

Tidigare var större delen av Romeleåsen betesmark. Idag är stora delar planterade med skog, främst granskog. För att bevara en del av de blomsterrika betesmarkerna har detta område avsatts som naturreservat. Strax öster om parkeringen passeras Höje å där resterna av Häckeberga kvarn kan studeras. Kring ån har man också restaurerat en del av de slätterängar som tidigare var så vanliga längs vattendraget. Skåneleden passerar genom naturreservatet från Genarp upp på åsen. Vid infarten till parkeringen går vägen till Häckeberga värdshus.

Koordinater
Latitud: 55.5959
Longitud: 13.417

Naturreservat eller angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Från Häckeberga slott går vägen längs sjön norrut mot Genarp. Vid infarten till samhället finns en avtagsväg till höger mot idrottsplatsen, Ekevallen, och direkt därefter går en avtagsväg till höger ned till en stor parkeringsplats.

17. GENARP

Genarp har som så många andra samhällen vuxit fram i samband med järnvägens tillkomst.

Persontrafiken till Genarp lades ner under 40-talet och gods-trafiken några år senare. Den imponerande kyrkan är Skånes enda från 1500-talet och vittnar om Häckeberga gods långvariga inflytande i trakten. Idag är Genarp främst en utpendlingsort till Lund och Malmö. Dess fina omgivning ger många strövmöjligheter i vacker natur. Naturreservatet Risen, ett varierat område med våtmarker, fäladsmarker och skog, ligger strax söder om samhället, som bl a kan nås från P-platsen vid Medborgarhuset.

Koordinater
Latitud: 55.5995
Longitud: 13.4009

Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

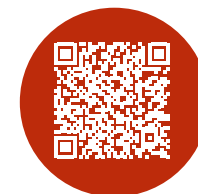
Åk tillbaka till Genarps samhälle. Parkeringsplatser till naturreservatet Risen finns vid biblioteket och vid Sandvägens slut.

18. TOPPELADUGÅRD

Toppeladugård hörde tidigare till Häckeberga och det är först på 1700-talet som det blir en självständig sätesgård.

I samband med att gården friköptes rustades den också upp och den karaktär den då fick är i mycket bevarad än idag. Huvudbyggnaden ligger i en centralaxel omgiven av flera andra byggnader från främst 1800-talet. 1920 ersattes huvudbyggnaden av en ny i Christian IV-stil vilket gör att den ser mycket äldre ut än den är. Kring byggnadskomplexet finns en vacker trädgård och park som ursprungligen anlades av Christina Piper på 1720-talet.

Koordinater
Latitud: 55.5958
Longitud: 13.3629

Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Åk rakt genom samhället tills vägen tar slut. Fortsätt landsvägen mot Staffanstorp. Efter ett par kilometer kommer en avtagsväg till vänster mot Klågerup. Följ den allékantade vägen till Toppeladugård.

19. HYBY OCH HYBYHAGE

Hyby är en väl samlad bymiljö uppe på höjden söder om Klågerup.

Av den medeltida kyrkan återstår bara koret efter en eldsvåda 1873. En ny kyrka i nygotisk stil stod färdig 1877 väster om den gamla. Hyby gård var en gårdsbildning redan på medeltiden och omnämndes redan 1349 och ligger fortfarande kvar i byns östra del. Söder om Hyby finns ett öppet kuperat beteslandskap med dungar och snår. Floran är artrik med backsippa, solvända och jungfrulin på de betade backarna. Längs den gamla banvallen som genomkorsar området växer stor blåkllocka och den intensivt lila blodnävan. I områdets alla kärr och dammar trivs flera grodarter. Bland annat ätlig groda och åkergroda.

Koordinater
Latitud: 55.5806
Longitud: 13.2570

VÄGBESKRIVNING

Fortsätt på landsvägen mot Klågerup. Passera Hässleberga och tag åter av mot Klågerup i två vägkorsningar. Passera Assartorp där en restaurang finns vid Assartorps golfklubb sommartid (040-44 11 10). Strax efter Vismarlöv går en avtagsväg till vänster mot Hyby. Följ vägen ca 100 meter till en liten avtagsväg till vänster där en parkering syns 25 meter längre in. Fortsätt sedan på vägen mot Hyby.

20. TORUP

Rekreationsområdet i Torup erbjuder promenad, motion, avkoppling och upplevelser längs milslånga stigar i härlig bokskog och spännande slottsmiljö.

Här ligger ett stort friluftsområde och en äldre bykärna med anrika byggnader, mötesplatsen Stallarna och en av Nordens bäst bevarade renässansborgar, Torups slott, vars historia satt sin unika prägel på området. Slottet träder fram där skogen slutar och omsluts av en vacker park med trädgårdsanläggningar från fem århundraden. Det uppfördes på 1540-talet och har mycket att berätta. Dess föregångare, Askebacken, var ett maktcentrum sedan 1100-talet och låg norr om Stallarna. I Torup finns aktiviteter, spår och slingor, skogslekplats, motionsanläggning, kaféer, museum, en 700 kvm stor Stenlada och en mindre paviljong för event samt Expo Torup, en annorlunda utställning med en imponerande 3D-modell över området.

Koordinater
Latitud: 55.5671
Longitud: 13.2089

Folder finns för området.

VÄGBESKRIVNING

Torup ligger bara 15 minuter med bil eller buss från Malmö. Det går också cykelbana ända ut från city. Från Malmö: kör mot Bara och följ sedan skyltar mot Torup. På väg 108 mellan Lund och Svedala är det väl skyltat till Torup. Önskar du ta bussen till Torup hittar du aktuella busstider på Skånetrafikens hemsida.

21. BOKSKOGEN

I Torup och Skabersjö kan man njuta av en flera hundra hektar skog med dominerande inslag av bok.

Området är kuperad med inslag av gläntor, kärr och dammar. Inte sällan kan man skåda vilda djur och på våren lyser vit-sipporna vita i drivor under de skira lövkronorna. Här finns plats för motion, lek och vila. Upptäck din egen oas, våra spår, stigar och aktiviteter men även olika biologiskt intressanta platser och områdets fantastiska djurliv.

På motionsanläggningen Torups Friluftsgård finns omklädningsrum, gym, bastu, kafé och information och det finns många olika parkeringsplatser att välja mellan. Vill du få inspiration till nya upptäckter, besök utställningen Expo Torup i Torups stallar. Vid kommersiella eller större arrangemang och aktiviteter i skogen, tänk alltid på att meddela markägaren.

Koordinater
Latitud: 55.5569
Longitud: 13.2105

Folder finns för området.

VÄGBESKRIVNING

Från Torup går vägen söderut mot Skabersjö.

22. ROSLÄTT

Roslätts gård ligger i ett mycket tilltalande landskap med hagmarker, skogsdungar och strandskogar ner mot Yddingesjön i öster.

Gården har en lång historia men var under lång tid relativt anspråkslös. Under 1700-talet kom den under Skabersjö och 1776 uppfördes de ännu kvarvarande uthuslångorna av granit. Huvudbyggnaden i tysk herrgårdsstil uppfördes 1793. Mellan gården och Yddingesjön finns ett stort antal gamla träd som gjort det möjligt för många sällsynta vedlevande insekter att överleva i området. De gamla träden är också viktiga för fåglar, fladdermöss och lavar. Direkt öster om gården är det idag hjorthägn.

Koordinater
Latitud: 55.5335
Longitud: 13.2133

VÄGBESKRIVNING

Kör genom Bokskogen till nästa avtagsväg till vänster mot Svedala. Efter ca 2 kilometer kommer vägen fram till Roslätt. Sväng till vänster mot Bökeberg och Roslätts gård ligger direkt på höger sida.

23. BÖKEBERG

Bökeberg är ett klassiskt utflyktsmål och kring sekelskiftet fanns här en station på järnvägen mellan Svedala och Lund.

1000-tals besökare lockades ut till den nyutslagna Bokskogen under pingst och helgerna där omkring. Här låg en restaurang och dansbana men idag återstår bara en minnessten en bit från väg 108 i vägkorset mot Roslätt. Fortfarande bjuder Bökeberg på fina strövmöjligheter. Bökebergs gård ligger vid Yddingesjöns sydöstra strand och omges av tilltalande hagmarker, lundar, strandskogar och stora boklundar. Huvudbyggnaden är uppförd på 1840-talet med Roslätts huvudbyggnad som förebild. Idag har hästanläggningen Bökebergs Arena ännu fler byggnader.

Koordinater
Latitud: 55.5396
Longitud: 13.2712

VÄGBESKRIVNING

Följ vägen mot Bökeberg. Efter en kilometer kommer en parkering på vänster sida med en fin ekhage på höger sida. Från parkeringen kan man promenera ner till Yddingesjön och badplatsen. Fortsätter man på vägen kommer man till ett större öppet betesområde. När skogen nås på andra sidan finns parkeringsmöjligheter på en mindre markväg till vänster eller via väg 108 rakt fram där man tar av till vänster och strax därefter till vänster igen.

24. VEBERÖD

Som flertalet tätorter i trakten har även Veberöd vuxit fram i samband med att järnvägen anlades 1893.

De centrala delarna visar fortfarande upp en del byggnader i typisk tegelarkitektur. Kring den äldre delen har sedan villabebyggelse vuxit fram i olika omgångar. Järnvägen är nedlagd sedan flera år, men rälsen är kvar och man kan åka dressin på sträckan som går mot Dalby (www.dressincykling.se, 070-574 76 22). I Veberöd finns flera mataffärer och matställen.

Koordinater
Latitud: 55.6336
Longitud: 13.4926

VÄGBESKRIVNING

I Veberöd börjar den östra slingan. Veberöd ligger strax söder om väg 11 som förbinder Malmö med Sjöbo.

25. VÄDERKULLEN OCH ROMELEKLINT

Området utgörs av ett vackert och varierat landskap med hänförande utsikt. Om sommaren är grönskan intensiv och om vintern är chansen stor att stöta på vilt som dovhjort och vildsvin.

Uppe på Väderkullen vid hotell- och konferensanläggningen The Lodge kan man välja mellan flera olika vandringsleder av varierande längd. Den 5,5 km långa Romelestigen leder vandraren ner genom ett flackt odlingslandskap med stenmurar och rester av gammal utmark för att därefter stiga genom skogen upp till Romeleklint, 175 m.ö.h. Här möts vandraren av en storslagen utsikt över Romeleåsen, Backlandskapet, Lunda slätten och Vombsänkan. Spåret fortsätter brant ner genom tät, mörk skog och öppet landskap för att sedan leda tillbaka till Väderkullen.

Koordinater
Latitud: 55.6354
Longitud: 13.4339

VÄGBESKRIVNING

Kör huvudvägen genom Veberöd mot Lund. Strax innan väg 11 nås går en avtagsväg till vänster mot Klinten. Tag av här och sväng direkt till höger in på den gamla landsvägen. I nästa kors, ta av till vänster (alldeles intill korsningen vid väg 11). Vägen klättrar upp på Romeleåsen och efter några kilometer kommer en skylt till vänster mot The Lodge. Hotellet ligger ca 2 kilometer in på avtagsvägen.

26. BJÖRNSTORP

Björnstorps slott ligger vackert vid foten av Romeleåsen med slätten utbredd i väster.

Slottet har anor från 1500-talet, men den nuvarande byggnaden är uppförd 1752 och ritad av C. Hårleman. 1868 skedde sedan en ombyggnad efter ritningar av den kände Lundaarkitekten Helgo Zettervall. Godslandskapet är välbevarat med pampiga alléer och ekonomibyggnader som tillkom samtidigt som slottet i mitten av 1700-talet. Strax söder om slottet finns ett intressant vägschal, som kallas torget, med fyra hus, ett i varje hörn.

Koordinater
Latitud: 55.6281
Longitud: 13.4067

VÄGBESKRIVNING

Åk tillbaka till stora vägen. Fortsätt rakt fram mot Genarp förbi Björnstorps gods till korsningen söder om slottet. (För den långa slingan fortsätter du till Genarp).

27. DÖRRÖDS FÄLAD

Högt uppe på Romeleåsen har en bit av den tidigare så stora fäladsmarken restaurerats och skyddats som naturreservat.

Dörröds fälad består av träd- och buskrik betesmark i norra delen och stora hassellundar kring dalgången i söder. Flera bäckraviner skär ner i slutningen på Romeleåsen och skapar en dramatisk topografi. I hassellundarna kan man påträffa den sällsynta hasselmusen om man har tur. Att Romeleåsen är en urbergsrygg kan man se på floran i betesmarken som främst består av mindre näringskrävande arter.

Koordinater
Latitud: 55.6006
Longitud: 13.4602

Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Tag av till vänster på Kullavägen, som klättrar upp på Romeleåsen. Efter ca 1 kilometer finns en parkering på höger sida där vandringsled utgår mot utsiktspunkten vid Jävan. Fortsätt vidare vägen fram och ta av till höger för att komma vidare mot Kullatorpet och Dörröds fälad. Från parkeringen är det ca 200 meter genom granplanteringen rakt söderut till fäladsmarken. Eller följ vägen vidare till Turistföreningens Kullatorpet och de västra delarna av Dörröds fälad.

28. HUMLARÖDSHUS FÄLAD

På det östra krönet av Romeleåsen ligger naturreservatet Humlarödshus fälad med vidunderlig utsikt mot Vombsänkan.

Humlarödshus fälad är ett av de sex artrikaste naturreservaten på Romeleåsen. Den månghundraåriga beteshävdan har utvecklat en rik betesflora med arter som klarar av återkommande betespåverkan. Buskar och enstaka vidkroniga träd står spridda i betesmarken och kring buskagen lyser kärringtand, blåklocka, röllika, prästkrage och jordtistel. Den rika floran lockar till sig fjärilar och andra insekter som vid vackert väder ses flyga mellan blommorna.

Koordinater
Latitud: 55.5881
Longitud: 13.5220

Folder finns för området.

Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Väg 102, Veberöd-Skurup, tag av österut vid naturreservatsskylten strax söder om Dörröd, Humlarödshus fälad nås efter 2–3 km på grusvägen, en liten parkering för bil finns.
Annat i närheten: Skåneleden: www.skaneleden.se/leden/sl-2-nord-sydleden/
19-bilarp-simontorp. Romeleåsens Golfklubb: www.ragk.se

29. SIMONTORP

Simontorp Säteri har anor från 1500-talet.

Dagens byggnad är från 1700-talet men bär främst spår av den omfattande restaurering som skedde 1860. Tetra Paks och Åkerlund & Rausings grundare Ruben Rausing utvecklade gården till en mönstergård med stor nötkreatursbesättning. Här uppfördes även stora vilthägn med så väl hjortdjur och vildsvin och fiskeodling. Vilthägnen finns fortfarande kvar och då man kör in på Simontorps ägor passerar man färister som hindrar djuren från att komma ut. Skåneledens Nord-syd led passerar jämte vilthägnen och det finns goda möjligheter att höra hjortbröl och se vildsvin.

Koordinater

Latitud: 55.5827

Longitud: 13.5673

Naturresevat eller
angränsar till naturresevat.

VÄGBESKRIVNING

Simontorp finns på vägen mellan Blentarp och Stora Rödde. I närheten finns Lilla Rödde hembygdsmuseum. Skåneleden passerar säteriet.

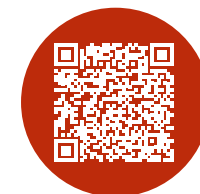
Annat i närheten: Skåneleden: www.skaneleden.se/leden/sl-2-nord-sydleden/19-bilarp-simontorp. Lilla Rödde hembygdsmuseum: www.farsharadshembygdsforening.com

30. RAMNAKULLABACKARNA

Där vägen börjar klättra uppför Romeleåsen höjer sig plötsligt två markanta kullar, den högsta 134 m, i en betesmark intill vägen.

Uppe på Ramnakullen har man en fantastisk utsikt över Romeleåsen, Sjölandskapet, Vombsänkan och Sövdesjön. På de branta sluttningarna växer en rik betesflora med arter som gråfibbla, blåklocka, baktimjan, rödklint med flera. Norr om backen gräver sig en bäckravín djupt ner i sluttningen och blottlägger moränkullarnas sammansättning. Området är skyddat som naturresevat för att bevara de geologiskt och botaniskt intressanta backarna.

Koordinater

Latitud: 55.5645

Longitud: 13.5740

Naturresevat eller
angränsar till naturresevat.

VÄGBESKRIVNING

Ramnakullabackarna nås till fots och är belägna mellan Blentarp och Slimminge. Kör längs den slingriga Skurupsvägen. Parkera bilen längs vägen på motsatta sida om resevatet.

31. SKÖNABÄCK

Skönabäck är en herrgårdsanläggning från 1800-talets första hälft.

Huvudbyggnaden ligger vid en damm med ekonomibyggnader i väster och en parkanläggning kring dammen i öster. Delar av parkens östra delar har vuxit igen till lundmiljöer med rikt växt- och djurliv. Denna del är skyddad som naturvårdsområde av länsstyrelsen. En stig löper runt i skogen och gör det möjligt att besöka de intressanta delarna. Speciellt fint är det att besöka lunden i maj månad då fågelkören börjar bli komplett och vårfloran är som finast.

Koordinater

Latitud: 55.5392

Longitud: 13.5220

Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

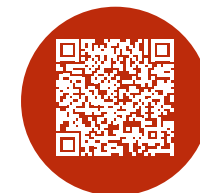
Fortsätt vägen upp på Romeleåsen. Vid första vägkorsningen tag av till höger mot Stenberget. När Stenberget har passerats är du framme vid stora vägen mellan Veberöd och Skurup igen. Tag av till vänster mot Skurup. Efter 4 kilometer passerar godset Skönabäck. Vid godset går en väg till vänster mot Slimminge. Följ vägen österut ca 200 meter där det finns möjlighet att ställa bilen bredvid vägen.

32. SLIMMINGE

Slimminge har bevarat sin samlade bymiljö och vägen slingrar sig genom bebyggelsen med gathus och gårdar från 1800-talet och början av 1900-talet.

Bland de böljande backarna på väg upp mot Romeleåsen ligger Slimminge. Redan på 1400-talet omnämns samhället i skrifter och på 1700-talet var det en betydande by med många större gårdar. Landsvägen som slingrar sig mellan husen förbi kyrkan och kyrkogården har samma sträckning som för 250 år sedan. Kyrkan byggdes i början av 1800-talet och dess spira syns vida omkring. Bebyggelsemönstret med gathus och gårdslängor tätt utmed vägen har också en tydlig historisk prägel. Skolan som byggdes på 1800-talet är i bruk som 1–6 skola. Närheten till Romeleåsen och det omgivande odlingslandskapet ger naturupplevelser och rekreativsmöjligheter.

Koordinater

Latitud: 55.5105

Longitud: 13.5481

VÄGBESKRIVNING

Fortsätt mot Slimminge. I nästa vägkors är det åter skyltat mot Slimminge. Kör in till byn.

33. RYDSGÅRD

Rydsgård är en herrgårdsanläggning med huvudbyggnad som har sitt ursprung i 1740-talet men som byggts om under tidigt 1900-tal.

Godset ligger på Romeleåsens sydsluttning med ett öppet kuperat åkerlandskap i söder och skogen i ryggen på åsens sluttning. Skogarna består av både bok och gran och närmast slottet finns riktigt gamla lövträd kring dammarna. En parkeringsficka några hundra meter norr om godset gör det möjligt att ströva i skogarna. Ca 500 meter norr om byggnaderna öppnar sig skogen kring en fin betesmark på sluttningen av Romeleåsen. Från högsta punkten i betesmarken har man en fin utsikt över odlingslandskapet i söder. Vid klart väder kan man se ända ner till sydkusten.

Koordinater
Latitud: 55.5094
Longitud: 13.5976

VÄGBESKRIVNING

I södra änden av Slimminge ligger ett vägkors där vägen till vänster leder till Röglå. (Tar du av till höger mot Svaneholm kommer du till västra slingan.) Följ skyltar mot Trunnerup i två korsningar innan vägen kommer fram till Rydsgårds gods. I korsningen vid godset ta av till vänster mot Blentarps.

34. SKÅRBY

Den medeltida byn Skårby ligger i ett öppet och mjukt kuperat backlandskap väster om Krageholmssjön.

Mitt i byn på en höjd ligger kyrkan som har sitt ursprung på 1100-talet. Trots en utvidgning på 1700-talet är mycket av den medeltida prägel kvar. Kyrkan anses ha blivit byggd som en missionskyrka för att kristna traktens folk. Vid kyrkan finns en runsten som tillsammans med en rest sten i södra delen av byn vittnar om traktens långa bosättningshistoria. I byn finns flera gamla välbevarade byggnader, bland annat skolhuset, men också nyare hus i norra delen. I anslutning till byn finns också Ystad Djurpark och badanläggning. Här har en miljö skapats där både människor och djur trivs. I djurparken finns exotiska djur, svenska lantraser, terrarium och sällskapsdjur. Inom området finns även en poolanläggning.

Koordinater
Latitud: 55.4873
Longitud: 13.7133

VÄGBESKRIVNING

Från Krageholm: fortsätt på vägen som går söder om slottet och sjön västerut ca 2 km till en korsning, sväng höger mot Skårby. Från Rydsgård: fortsätt norrut på vägen mot Blentarps ca 3 km, sväng höger mot Beden och Skoghult. Följ vägen ca 3 km till en T-korsning där det är skyltat mot Röglå till höger. Vägen går igenom byarna Knickarp, Röglå och Erikslund innan du når Skårby. I Skårby finns en parkeringsplats vid kyrkan.

35A. KRAGEHOLM

Krageholms slott ligger vackert vid Krageholmssjöns sydöstra vik och omges av ett kuperat landskap med skogspartier, betesmarker och av alléer inramad åkermark.

Krageholms gård och slott med anor från 1200-talet är ett stycke dansk-svensk kulturhistoria. Gården ägdes från senare delen av medeltiden fram till 1600-talet av den mäktiga danska Brahesläkten. Nuvarande byggnad är ett resultat av familjen Pipers ombyggnad på 1720-talet efter ritningar av den kände arkitekten Nicodemus Tessin d.y. som skapade en karolinsk stramhet med de gult putsade fasaderna. Slottet består av en huvudlänga och två flyglar, omgivna av en vattenfylld vallgrav och park. S:t Pauli kapell, ritat av Tessin d.y. i barock stil, är inrymt i den östra flygeln och invigdes 1723. I kapellet finns skulpturarbeten av bildhuggaren Johan Jerling, som under 1700-talets första hälft verkade i skånska kyrkor. Slottet är inte öppet för allmänheten.

Koordinater
Latitud: 55.4928
Longitud: 13.7658

VÄGBESKRIVNING

Från Skårby: kör söderut genom Skårby och ca 1 km till en korsning och sväng till vänster mot Sövestad. Efter ytterligare ca 1 kilometer kommer man fram till Krageholmssjön och kort därefter till Krageholms slott. Från Sövestad: sväng västerut mot Skårby i korsningen mitt i Sövestad. Efter ca 2,5 km ligger slottet på höger sida. Det finns inga parkeringsmöjligheter vid själva slottet, men väl vid Krageholmssjön.

35B. KRAGEHOLMSSJÖN

Krageholmssjön med omgivningar har ett rikt och spännande växt- och djurliv.

Krageholmssjön är en relativt liten men djup slättsjö. I sjön finns förutom abborre och gädda även ål och den ovanliga fisken nissöga. Glador och havsörnar ses regelbundet vid sjön. Sommartid sitter rörsångare i vassbältena och i videbuskagen hittar man sävsångare. Runt sjön förekommer även den skyddade trollfladdermusen. Man kan promenera runt hela sjön, ca 10 km, på Sjövägen. I norra delen av Krageholmssjön ligger ön Lybeck som är ett naturreservat sedan 1985. På ön råder beträdnadsförbud hela året. Öns rika vegetation gör att ett flertal fågelarter häckar på ön, bland annat havsörn.

Koordinater
Latitud: 55.4897
Longitud: 13.7488

VÄGBESKRIVNING

Från Skårby: kör söderut genom Skårby och ca 1 km till en korsning och sväng till vänster mot Sövestad. Efter ytterligare ca 1 kilometer kommer man fram till Krageholmssjön och kort därefter till Krageholms slott. Från Sövestad: sväng västerut mot Skårby i korsningen mitt i Sövestad. Efter ca 2,5 km ligger slottet på höger sida. Det finns en parkeringsplats för 5–8 bilar vid västra sidan av Krageholmssjön, en bit in på Sjövägen. Dessutom finns det två parkeringsfickor vid Krageholmssjöns södra vik. Här finns en rastplats med bord och bänkar med utsikt över sjön.

36. SÖVESTAD

Sövestad är en medeltida kyrkby där kyrkan i västra delen av byn har bevarat en del av sin medeltida prägel.

Sövestad grundades på 1000-talet och kyrkan byggdes på 1100-talet. Kyrkan har i öster väl bevarat 1100-tals kor och absid, medan västparti, ett mäktigt torn samt tegelvalven byggdes på 1400-talet. Krageholms slotts "hovbildhuggare" Johan Jerling, som helt utformade slottskapellet på Krageholm, fick leverera krucifix, den mäktiga predikstolen och den säregna fonddekorationen till kyrkan. Altartavlan är utförd i kalksten och vit alabaster. Den donerades av Otto Marsvin och Mette Brahe på Krageholms slott 1626. Altartavlan är format av den rätt okände skulptören "Mäster A.S.". Vid skiftet flyttades gårdarna i många byar ut så att de kom att ligga som ensamgårdar. Detta skedde även i Sövestad, men istället växte en hantverkarbebyggelse fram som fortfarande ger karaktär åt byn.

Koordinater
Latitud: 55.5008
Longitud: 13.7987

 Naturresevat eller angränsar till naturresevat.

VÄGBESKRIVNING

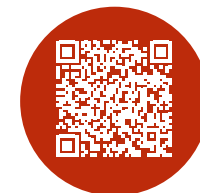
Från Krageholm/Krageholmssjön: kör vägen som går söder om sjön och slottet österut genom allén och förbi Krageholms mölla till Sövestad, ca 2,5 km. Från Snogeholm/Snogeholms slott: kör söderut i riktning mot Skårby ca 1 km och sväng vänster i Y-korsningen in på en grusväg. Följ grusvägen (Kvegsenkesvägen) ca 2 kilometer tills du kommer fram till riksväg 13 vid Assmåsa gård. Sväng höger mot Sövestad/Ystad och följ vägen ca 7 km till Sövestad.

37. SNOGEHOLM

Snogeholms strövområde är ett av Skånes största strövområden med omväxlande skog, betesmark och odlingsmarker mellan de tre sjöarna Snogeholmssjön, Sövdesjön och Ellestadssjön.

Här finns ett rikt växt- och djurliv och de många parkeringarna och strövstigarna gör det lätt att besöka området. Inom strövområdet finns möjlighet att vandra, fiska, bada, hyra båt och fågelskåda. På området finns vandringsleder och ridleder. Det finns flera övernattningsstugor och en campingplats. Snogeholms slott uppfördes under 1870-talet i fransk stil och ligger på en udde vid Snogeholmssjön. Slottet är under omfattande renovering. På Hägerön, en bit från slottet finns rester från en borg från 1500-talet.

Koordinater
Latitud: 55.5601
Longitud: 13.7116

 Folder finns för området.

VÄGBESKRIVNING

Från väg 13 söder om Sjöbo, följ skylt Snogeholms strövområde västerut.
Snogeholms slott: www.snogeholmsslott.se
Snogeholms strövområde: www.skanskalandskap.se/strovomraden/snogeholm/
Skåneleden: www.skaneleden.se/leden/sl-2-nord-sydleden/20-simontorp-snogeholm/
Ridled: www.ystadosterlensridled.se/?page_id=382

38. SÖVDEBORG

Slottet är uppfört 1597 och ersatte den gamla borgen som låg på den ö i Sövdesjön där kyrkogården till Sövde kyrka nu ligger.

På 1840-talet byggdes slottet om av Brunius eftermedeltidsromantiska ideal. Porthuset på ladugårdbyggnaden är bevarat sedan 1600-talet. Slottet omges av en vacker trädgård och är inramat av tilltalande skogsområden som inbjuder till strövande. De många gamla träden i området hyser många sällsynta arter av skalbaggar och lavar. Sövdeborgsslott och slottsträdgården visas efter överenskommelse.

Koordinater
Latitud: 55.5819
Longitud: 13.6978

VÄGBESKRIVNING

Sövdeborgs slott strax söder om Sjöbo är omringat av väg 13, Snogeholms strövområde och Sövde.

Sövdeborgsslott, mer information: www.sovdeborg.se
Annat i närheten: Recycled Glass Design: www.recycledglassdesign.se
Snogeholms strövområde: www.skanskalandskap.se/strovomraden/snogeholm
Sjöbo kaffestuga: www.sjobokaffestuga.se

39. SÖVDE

Längs bygatan ligger gamla välbevarade gathus från 1800-talet i puts- och korsvirke tillsammans med toppmoderna villor.

Sövde kyrka är medeltid och påbyggd med korarm vid 1600-talets slut. Kyrkogården ligger vackert på en halvö i Sövdesjön, väster om kyrkan. Under medeltiden låg biskop Absalons och Isarnus borg här, denna borg ses som föregångare till Sövdeborgs slott. Granne med kyrkan, i det gamla grustaget, finns Amfiteatern, där det sommartid arrangeras konserter och sommarevenemang. I det gamla mejeriet finns idag Sövde musteri där kan man bland annat köpa äpplemust i gårdsbutiken, ta en fika i caféet och stilla nyfikenheten kring Sövde Äppelbrandy.

Koordinater
Latitud: 55.5884
Longitud: 13.6698

VÄGBESKRIVNING

Sövde är beläget norr om Sövdesjön.

Sövde: www.sovde.se
Sövde musteri: www.sovdemusteri.se
Annat i närheten: Äventyrscampen: www.aventyrscampen.se

40. STORKHÄGNET VID KARUPS NYGÅRD

På Karups nygård går det bra att besöka storkarna. Storkhägnet är ett av sex storkhägn i Skåne som är med i Storkprojektet, ett försök att återskapa en vild skånsk storkpopulation.

Storkhägnet invigdes 1989 som det första i Skåne och gränsar till Karups ängar i naturreservatet Klingavälsåns dalgång. Idag är detta projektets äktenskapsförmedling dit de uppfödda storkarna förs när de blir könsmogna och skall bilda par. När de hittat sin partner återgår de till sina hägn för att lägga ägg och föda upp ungar. Här finns informationstavlor och möjlighet till innehållsrik guidning.

Koordinater
Latitud: 55.6030
Longitud: 13.6439

Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Från Sövde, riktning mot Blentarp, följ skyltning norrut strax efter Sövde by. Parkering sker på anvisad plats.

För mer information och guidade turer: www.storkprojektet.se
www.karupsnygard.se
Annat i närheten: Äventyrscampen: www.aventyrscampen.se
Vallerödslunds Islandshästar: www.vallerod.se

41. ILSTORPS KYRKA

Ilstorps kyrka ligger på en höjd med utsikt över Klingavälsåns dalgång.

Kyrkan är en liten medeltida kyrka som saknar västtorn. Tidigare omgavs kyrkan av en by, men efter enskiftena blev bykärnan obebyggd.

Koordinater
Latitud: 55.6172
Longitud: 13.6535

VÄGBESKRIVNING

Från Sövde by, i höjd med badplatsen, går Sövdemöllavägen norrut. Följ denna väg till Ilstorp.

Annat i närheten: Lilla Rödde museum: www.farsharadshembygdsforening.com

42. KLINGAVÄLSÅN

I den flacka Vombsänkan slingrar sig Klingavälsån fram med ett meandrande lopp som regelbundet svämmar över sina bräddar och de omfattande fuktängarna.

Klingavälsån börjar i Sövdesjön på södra sidan av Vombsänkan och rinner uppströms ut i Kävlunge ån. Klingavälsån och dess omgivningar är ett eldorado för vadare och olika våtmarksfåglar som tofsvipa, rödbena, brushane, enkelbeckasin och storspov. Storken kan ses spatsera på ängarna efter lyckade uppfödningar vid storkhägnen. Längs Klingavälsån finns flera parkeringsplatser och fågeltorn. Vandra längs Klingavälsån och upptäck varierande naturmiljöer, från öppet landskap till skog och snår.

Koordinater
Latitud: 55.6212
Longitud: 13.6249

Naturresevat eller angränsar till naturresevat.

VÄGBESKRIVNING

Från Ilstorp kör du västerut och följer vägschildarna mot Kumlatofta. Vägen passerar Klingavälsån strax före du når Kumlatofta by. Annat i närheten: Storkläpp vid Hemmestorps mölla.

43. KUMLATOFTA

Kumlatofta är en unik välbevarad skånsk bymiljö en så kallad klungby, med oskiftade gårdar i korsvirke och tegel.

Landsvägen slingrar sig fram mellan de tätt grupperade gårdarna. I omgivningen finns spår av stubbskottsängar i lundarna och närheten till Klingavälsån bidrar till det ålderdomliga landskapet. Gårdarna är alla i privat ägo.

Koordinater
Latitud: 55.6082
Longitud: 13.6181

VÄGBESKRIVNING

Byn Kumlatofta nås längs den slingriga vägen mellan Ilstorp och Everlöv.

44. EVERLÖV

I Everlöv är kyrkan byns medelpunkt.

Den välbevarade medeltida kyrkan har sitt ursprung på 1100-talet och är berömt för sina fina kalkmålningar. Bymiljön är väl samlad och ger ett ålderdomligt intryck i byn och dess omgivning finns många bevarade kringbyggda gårdar i korsvirke och puts. Flera av dessa flyttades ut vid skiftena i början av 1800-talet och delar kan vara betydligt äldre.

Koordinater
Latitud: 55.6080
Longitud: 13.5886

VÄGBESKRIVNING

Everlöv passeras vid färd mellan Kumlatofta och Kulturens Östarp.
Annat i närheten: Pilgårdens hantverk: www.pilgardenshantverk.se
Midsommardressyr: www.everlovs.se

45. KULTURENS ÖSTARP

På Kulturens Östarp visas den gamla skånska lantbruksmiljö från 1800-talets mitt med både byggnader och kringliggande marker.

I centrum ligger den kringbyggda korsvirkesgården Gamlegård från 1812. Bakom gården ligger en mycket fin almogeträdgård som är väl värd ett besök. Här finns även vattenkvarn, vindmölla, brytesstuga och maltorka som kompletterar gårdsmiljön. Åkrarna brukas under säsongen med traditionella metoder och redskap. Inom området kan man även träffa lantrasdjur som Linderödssvin, Gul anka, Vänekor, Blommehöns och Göingegeten. Trädgården kring Gamlegård består av flera olika tidstypiska delar; prydnadsträdgård, fruktträdgård och plommonträdgård. Vid parkeringen finns Östarps Gästgiveri.

Koordinater
Latitud: 55.6096
Longitud: 13.5576

Folder finns för området.

VÄGBESKRIVNING

Kulturens Östarp är väl skyltat mellan Veberöd och Blentarp. Tag av vid skylten mot Kulturens Östarp. Följ vägen fram till parkeringen.

Mer information: www.kulturen.com/besoksinformation/ovriga-besoksmal/kulturens-ostarp.

Annat i närheten: Följ gärna den 1,5 km långa slingan "På vandring efter spår".
Östarps Gästgivaregård: www.ostarpsgastis.se

46. VEBERÖDS LJUNG

Strax öster om Veberöd breder ett stort hagmarkslandskap ut sig på den sandiga marken mot Klingavälsån.

Ekar dominerar de betade lundarna och flera har uppnått en anmärkningsvärd ålder. Tidigare har här bedrivits ett extensivt jordbruk där jorden fick ligga i träda i många år mellan odlings-tillfällena eftersom den sandiga jorden snabbt blev urlakad på näringsämnen. Banvallen mellan Veberöd och Sjöbo går genom området och utgör en bra vandringsled. De sandiga markerna har en intressant flora med torrängsarter som blåmonke, blåklocka, gulväspling m.fl.

Koordinater

Latitud: 55.6325

Longitud: 13.5288

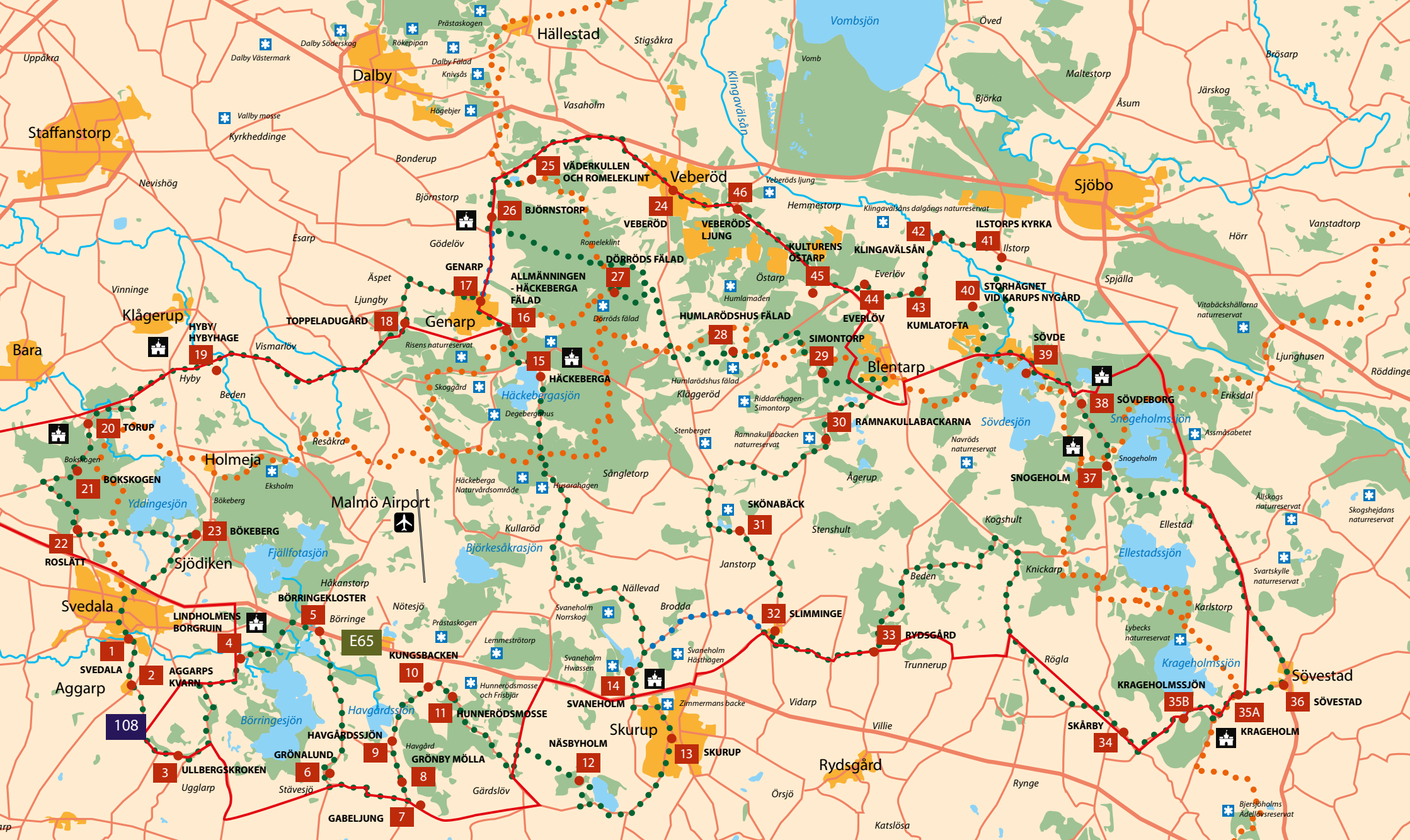
Naturreservat eller
angränsar till naturreservat.

VÄGBESKRIVNING

Åk tillbaka ut till stora vägen och tag av till vänster mot Veberöd. Vid vägkorset innan Veberöd öppnar sig ett hagmarkslandskap med många ekar. Tag av till höger en liten bit så finns det parkeringsmöjligheter intill vägen.

Slott

Naturresevat

Skåneleden

Slottsslingan

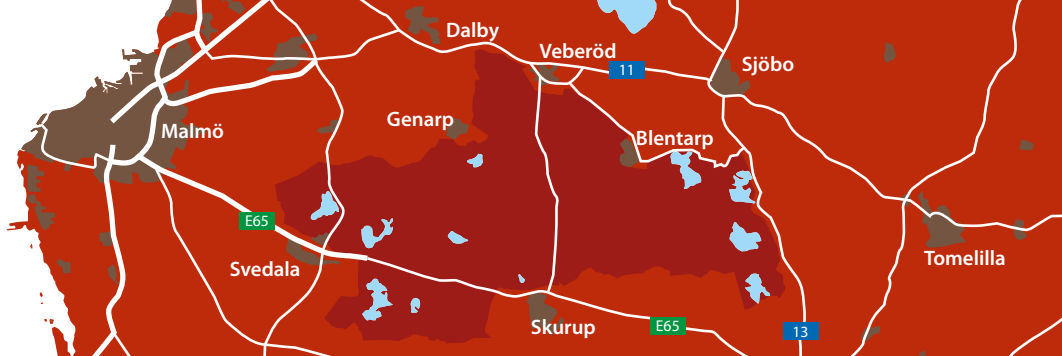
Möjlig väg

(närmsta väg till nästa slinga)

Områdesgräns

Kartkälla: Lantmäteriet

Romeleås- och Sjölandskapet

Romeleås- och sjölandskapskommittén, www.romeleasen.se.
c/o Lunds Kommun, Kommunkontoret Adm. avd, Box 41, 221 00 Lund. Telefon: 046-35 50 00.